

מכון גולדה מאיר
למנהיגות וחברה (ע"ר)

THE GOLDA MEIR INSTITUTE
FOR LEADERSHIP AND SOCIETY

מאי, 2018

נימוקי הענקת הפרס על שם ראשת הממשלה גולדה מאיר לשנת 2018 לאח יוחנן אליחי

ועדת הפרס על שם ראשת הממשלה גולדה מאיר, החליטה להעניק את הפרס לשנת 2018 לאח

יוחנן אליחי.

אלה נימוקי הוועדה להענקת הפרס:

האח יוחנן אליחי הינו מורה, מילונאי וחוקר השפה הערבית המדוברת, אשר פרסם שורה של מחקרים בלשניים חשובים בתחום זה, ולאחרונה הוציא את המילון העברי-ערבי לערבית מדוברת, אשר קנה לו מעמד כמחקר-מופת בתחום זה. את כשרונו המופלא לעולם הבלשנות וחקר השפות תיעל האח אליחי לקירוב לבבות בין הציבור היהודי לציבור הערבי בישראל באמצעות הוראה והטמעה של השפה הערבית המדוברת בקרב מיגזרי אוכלוסיה שונים. תרומתו של האח אליחי בשדה ההוראה, המחקר הבלשני והמילונאי ופיתוח אמצעי למידה בשפה הערבית המדוברת היא ייחודית לא רק באיכותה המקצועית, אלא גם בזיקתה ההדוקה לתפיסה האנושית הרואה בשפה "מפתח ללב", כדבריו של האח אליחי, ובסיועה ליצירת גשר בין עמים, וקידום יחסי שלום ואחוה בין יהודים לערבים בישראל ומחוצה לה.

האח יוחנן נולד בשנת 1926 בצרפת כז'אן לרואה למשפחה צרפתית קתולית. היחשפותו למוראות השואה במלחמת העולם השנייה חוללה תמורה בחייו; לאחר שהות של כשנה בלבנון, הצטרף בשנת 1947 כנזיר למסדר קתולי בצרפת. בשנת 1956 בא לישראל ומאז קשר את גורלו עם הארץ. הוא התיישב ביפו והחל לעסוק בכתיבת מילונו הראשון לשפה הערבית המדוברת. בשנת 1960 קיבל אזרחות ישראלית ושינה את שמו ליוחנן אליחי. הוא התגורר מספר שנים בתרשיחא שבגליל, שם החל לחקור את הערבית המדוברת בכפרי הגליל, ואסף את חומרי הגלם ששימשו אותו מאוחר יותר לחיבוריו המילונאיים. מאוחר יותר עבר להתגורר בירושלים, ולאורך השנים פרסם סדרות של ספרי לימוד לשפה הערבית המדוברת וחיבורי מילון צרפתי, אנגלי ועברי-ערבי לערבית מדוברת, וכן ספרי עיון רבים נוספים. עבודתו המילונאית של האח אליחי תוארה על ידי גורמים מובילים בתחום חקר השפה והספרות הערבית באקדמיה הישראלית כ"עבודת מופת בתחום המילונאות בכלל, ובשדה המילונאות של הדיאלקטים הערביים בפרט"; היא תוארה אף כעולה ברמתה על טובי המילונים העוסקים בתחום זה של הדיאלקטים הערביים בעולם, אשר חוברו החל מסוף המאה ה-19.

מכון גולדה מאיר
למנהיגות וחברה (ע"ר)

THE GOLDA MEIR INSTITUTE
FOR LEADERSHIP AND SOCIETY

פועלו של האח אליחי בחקר השפה הערבית המדוברת, ותרומתו, באמצעות השפה, לקירוב לבבות בין העמים, הינם בעלי אופי ייחודי ויוצא דופן.

תרומתו הייחודית של האח אליחי קשורה קשר הדוק לחזונה של גולדה מאיר כמי ששאפה בתפיסת עולמה לביצורה של ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, תוך הבנה כי נדרש שיתוף פעולה הדוק בינה לבין שכנותיה למען כל עמי האזור, וביסוס יחסי אחווה ורעות בין יהודים לערבים בישראל ברוח הערכים של צדק ושוויון חברתי. וכך כתבה בספרה "חיי" (1975):

"יורשה לי להוסיף כי ... לא פסקתי מאמונתי כי בסופו של דבר יחיו אתנו ערביי ארץ-ישראל בשלום ובשוויון כאזרחיה של מולדת יהודית – ממש כמו שהוספתי לקוות שהיהודים היושבים בארצות הערביות יורשו לחיות שם בשלום ובשוויון".

על כל אלה מצאה הוועדה להעניק לאח יוחנן אליחי את הפרס על שם גולדה מאיר לשנת 2018.

על החתום – חברי ועדת הפרס:

אילה פרוקצ'יה, שופטת בית המשפט העליון (בדימ') יו"ר

ד"ר מורן סבוראי

מר שאול רחבי

פרופ' יחיעם ויץ

פרופ' יערה בר-און

ירושלים, ט"ז באייר התשע"ח, 1 במאי 2018

מכון גולדה מאיר
למנהיגות וחברה (ע"ר)

THE GOLDA MEIR INSTITUTE
FOR LEADERSHIP AND SOCIETY